

نام کتاب: اصول عقاید (۳)

نام درس: سوالات آزمون نهایی درس (۱)

تستی

۱. آیه زیر به کدام یک از ویژگی های ایمان مطلوب اشاره دارد؟

«ربنا اننا سمعنا منادیا ینادی للایمان ان ءامنوا بریکم فامنا»

الف) علم مقدمه ایمان (ب) اختیار لازمه ایمان (ج) عمل نشانه و فزاینده ایمان (د) قلب سرزمین ایمان

جای خالی

۲. ایمان، ایمان اطمینان آور و آرامش بخش است.

پاسخ کوتاه

۳. بر اساس آیه «الله یمن علیکم ان هدیکم للایمان....» انسان هدایت یافته کیست؟

پاسخنامه درس ۱

تستی

۱. گزینه «ب» (شهریور ۹۸)

جای خالی

۲. قلبی (شهریور ۹۸)

کوتاه پاسخ

۳. انسان مومن (شهریور ۹۸)

پاسخ کوتاه

۱. در آیه «الذین یؤمنون بالغیب و یمونون الصلاة و مما رزقناهم ینفقون» به کدام یک از متعلقات ایمان اشاره شده است؟

جای خالی

۲. ایمان انسان به «حقایق غیب» می تواند درجات و مراتب متفاوتی داشته باشد، مراتب ایمان است.

تعریف اصطلاحات

۳. غیب:

پاسخنامه درس ۲

پاسخ کوتاه

۱. ایمان به غیب (شهریور ۹۸)

جای خالی

۲. بی نهایت (شهریور ۹۸)

تعریف اصطلاحات

۳. واقعیت ها و حقایقی که با حواس قابل درک نیستند. (دی ۹۸)

کوتاه پاسخ

۱. دو نوع از شریکان پنداری مشرکان، برای خداوند را فقط نام ببرید.

تستی

۲. آیه «اتخذوا احبارهم و رهبانهم اربابا من دون الله و المسيح بن مریم» به کدام یک از شریکان پنداری خداوند اشاره دارد؟

الف) اولیاء الهی ب) بت ها ج) اجرام آسمانی د) جن و فرشتگان

پاسخنامه درس ۳

کوتاه پاسخ

۱. بت ها ، اجرام آسمانی ، اولیای الهی ، جن و فرشتگان. (ذکر دو مورد کافی است) (شهریور ۹۸)

تستی

۲. گزینه «الف» (دی ۹۸)

جای خالی

۱. دلیل عقلی بر یگانگی خداوند است.

کوتاه پاسخ

۲. قرآن کریم در آیه «هذا خلق الله فأروني ماذا خلق الذين من دونه بل الظالمون في ضلال مبين» برای کسانی که به چند مبدأ و خالق معتقدند چه دلیلی می آورد؟

تشریحی

۳. شرک در خالقیت به چه معناست؟

پاسخنامه درس ۴

جای خالی

۱. نامحدود بودن خداوند (دی ۹۸)

کوتاه پاسخ

۲. مخلوقات خداوند در زمین آشکارند. شما مخلوقات دیگری را که خدای دیگر آفریده نشان دهید. (دی ۹۸)

تشریحی

۳. شرک در خالقیت در مقابل توحید در خالقیت قرار دارد و بدین معناست که دو یا چند خدای مستقل و بی نیاز وجود دارند و هر کدام خالق بخشی از جهان هستند یا اینکه با همکاری یکدیگر، به طور دسته جمعی این جهان را آفریده اند. (شهریور ۹۸)

تشریحی

۱. اگر خداوند در موردی اجازه مالکیت به یکی از مخلوقات خود می دهد، به چه معناست؟

وصل عبارت

۲. مفهوم آیات زیر با کدام یک از عبارات یک تا سه ارتباط دارد؟

الف) الله ما فی السماوات و ما فی الارض	۱- توحید در ربوبیت
ب) ما لهم من دونه من ولی	۲- توحید در ولایت
ج) بحول الله و قوته اقوم و اقعده	۳- توحید در مالکیت

تعریف اصطلاحات

۳. شرک در ربوبیت:

پاسخنامه درس ۵

تشریحی

۱. اگر خداوند در موردی اجازه مالکیت به یکی از مخلوقات خود می دهد، این مالکیت در کنار مالکیت خدا نیست و جایگزین مالکیت او نمی شود، بلکه در طول مالکیت خداوند و نسبت به مخلوقات دیگر است که این شخص حق مالکیت دارد، و الا هیچ موجودی در پیشگاه خداوند صاحب هیچ چیزی نیست و همه فقیر الی الله هستند. (شهریور ۹۸)

وصل عبارت

۲. الف) ← (۳) ب) ← (۲) ج) ← (۱) دی) (۹۸)

تعریف اصطلاحات

۳. یعنی انسان در کنار تدبیر الهی (یا در کنار اعتقاد به خدا) برای خود یا دیگری حسابی مستقل از خداوند باز کند. (دی ۹۸)

تشریحی

۱. با توجه به کلام امام جواد(ع) «هرکس به گوینده ای گوش سپرد او را پرستیده است» دایره عبادت چگونه تعریف می شود؟

کوتاه پاسخ

۲. دو راه از راه های پیشروی در مسیر بندگی را فقط نام ببرید.

وصل عبارت

۳. مفهوم آیه زیر بات کدام یک از عبارات یک تا سه ارتباط دارد؟

- *الم أعهد إليکم یا بنی آدم أن لا تعبدوا الشيطان*
- ۱- توحید در خالقیت
۲- توحید در عبودیت
۳- توحید در ربوبیت

پاسخنامه درس ۶

تشریحی

۱. دایره عبادت ، نه تنها شامل پرستش و اطاعت کردن می شود ، بلکه حتی به کسی دل سپردن ، یا حواس را به کسی سپردن ، عبادت او به حساب می آید. (شهریور ۹۸)

کوتاه پاسخ

۲. تقویت روحیه حق پذیری ، افزایش معرفت در توحید نظری ، راز و نیاز با خدا. (ذکر دومورد کافی است) (شهریور ۹۸)

وصل عبارت

۳. مورد شماره «۲» (دی ۹۸)

کوتاه پاسخ

۱. آیه مبارکه «... و الذین اشد حبا لله» به کدام یکی از آثار و نشانه های اعتقاد به معاد، اشاره دارد؟

جای خالی

۲. «وسعت دید» در انسان موحد، که یکی از آثار فردی اعتقاد به توحید است، سبب می شود ریشه که ریشه بدبختی ها در زندگی است خشکانده شود.

۳. انسان مشرک (در مقابل انسان موحد باثبات شخصیت) فردی است چند شخصیتی با جهت گیری های متفرق و سمت و سوهای پراکنده و در خدمت معبود های و گوناگون، چنین فردی گرفتار شرک عملی شده است.

۴. از نظر انسان موحد هیچ حادثه ای در عالم نیست ، از همین رو موحد واقعی، انسانی امیدوار است، او سختی های زندگی را می داند ، نه اینکه آنها نشانه بی مهربی خدا باشد.

۵. وقتی نظام اجتماعی توحیدی است که حاکم و زمامدار آن بکوشد را در جامعه به اجرا در آورد.

۶. توحید به معنای به یک خدا قائل بودن و تدبیر خلق ، و اداره جهان را از یک خدا دانستن ، ضامن نفی طبقات اجتماعی است.

تشریحی

۷. چرا در کشور ما، مردم، نظام اسلامی را به رهبری «ولی فقیه» پدید آورده اند؟

۸. سه مورد از ثمرات و نشانه های توحید در بعد فردی را بنویسید.

صحیح و غلط

۹. بعد اجتماعی توحید با تشکیل حکومت و نظام اسلامی محقق می شود.

تعریف اصطلاحات

۱۰. توحید اجتماعی:

پاسخنامه درس ۷

کوتاه پاسخ

۱. حبّ خدا (شهریور ۹۸)

جای خالی

۲. ترس (شهریور ۹۸)

۳. درونی و بیرونی (شهریور ۹۸)

۴. بی حکمت - امتحان الهی (شهریور ۹۸)

۵. قوانین الهی (شهریور ۹۸)

۶. آفرینش (شهریور ۹۸)

تشریحی

۷. چون بعد اجتماعی توحید، بدون تشکیل حکومت و نظام اسلامی محقق نمی شود و در سایه نظام اسلامی و اطاعت از رهبری آن، جامعه تحت ولایت الهی قرار می گیرد و فرمان های خداوند جاری می شود. بر مبنای همین اندیشه امروزه در کشور ما، مردم نظام اسلامی را به رهبری "ولی فقیه" پدید آورده اند. (شهریور ۹۸)

۸. ۱- حب خدا ۲- ثبات شخصیت ۳- وسعت دید ۴- امیدوار به حال و آینده ۵- حس مسؤولیت نسبت به مخلوقات (دی ۹۸)

صحیح و غلط

۹. صحیح (دی ۹۸)

تعریف اصطلاحات

۱۰. هنگامی که همه اجزا و ارکان های نظام اجتماعی در جهت خداوند و اطاعت همه جانبه از خداوند قرار گیرد، جامعه توحیدی است. (دی ۹۸)

کوتاه پاسخ

۱. شواهد وجود اختیار در انسان را فقط نام ببرید.

تشریحی

۲. اینکه می‌گوییم "قدر و قضای الهی" بر جهان حاکم است به چه معنا است؟

۳. الف) "علتهای طولی" را توضیح دهید.

ب) اراده انسان در طول اراده خداست یا در عرض آن؟

۴. چه رابطه‌ای میان اراده انسان و اراده الهی است؟ شرح دهید.

صحیح و غلط

۵. قدر الهی از اراده خداوند است و قضا و پیاده کردن ریشه در علم الهی دارد.

تعریف اصطلاحات

۶. قدر:

پاسخنامه درس ۸

کوتاه پاسخ

۱. تفکر و تصمیم، احساس رضایت یا پشیمانی، مسئولیت پذیری (شهریور ۹۸)

تشریحی

۲. مخلوقات جهان، از آن جهت که خدای متعال با علم خود، اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت مکانی و زمانی آنها را تعیین می‌کند، مقدر به تقدیر الهی هستند و از آن نظر که با فرمان، حکم و اراده الهی ایجاد می‌شوند، به قضای الهی وابسته اند. (پس

اینکه می‌گوییم قدر و قضای الهی بر جهان حاکم است، به این معنا است که نقشه جهان با همه موجودات، ریزه کاری‌ها، ویژگی‌ها و قانونهایش از آن خدا و از علم خداست و اجرا و پیاده کردن آن نیز به اراده خداست.) (تعریف داخل پرانتز هم

صحیح است.) (شهریور ۹۸)

۳. الف) گاهی تأثیر چند عامل در پیدایش یک پدیده این گونه است که مثلاً یک عامل در عامل دیگر اثر می‌گذارد و آن عامل

دوم در عامل سوم تأثیر می‌کند تا اثر عامل اول را به معلول منتقل کند. این علتهای طولی را علتهای طولی گویند. ب) اراده انسان

در طول اراده خداست. (شهریور ۹۸)

نام کتاب: اصول عقاید (۳)

نام درس: سوالات آزمون نهایی درس (۸)

۴. خداوند اراده کرده انسان موجودی مختار باشد (یا: وجود اختیار در انسان به علت اراده الهی است). در فعل اختیاری تا زمانی که انسان به انجام فعلی اراده نکند آن فعل انجام نمی گیرد اما در عین حال وجود ما اراده ما و عملی که از ما سر می زند به اراده خداست یعنی در طول اراده الهی است. (دی ۹۸)

صحیح و غلط

۵. غلط (دی ۹۸)

تعریف اصطلاحات

۶. مخلوقات جهان از آن جهت که خداوند متعال با علم خود، اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت زمانی و مکانی آن ها را تعیین می کند، مقدر بر قدر الهی هستند. (دی ۹۸)

کوتاه پاسخ

۱. با توجه به آیه مبارکه «سنة الله في الذين خلوا من قبل و لن تجد لسنة الله تبديلا» دو ویژگی سنت های الهی را بنویسید.
۲. چهار سنت از «سنت های الهی» را که در قرآن به آنها اشاره شده، نام ببرید.
۳. شناخت سنت های الهی چه کمکی به ما می کند که خداوند ما را دعوت به شناخت آنها نموده است؟

تشریحی

۴. در برابر دعوت انبیاء مردم به چند دسته تقسیم می شوند؟ توضیح دهید.
۵. چرا کشف یک حقیقت یا تبدیل امری مجهول به معلوم به عنوان هدف امتحان، در مورد امتحانات خداوند بی معنا است؟
۶. هدف خداوند از آزمایش و امتحان بندگان چیست؟ دو مورد بنویسید.

صحیح و غلط

۷. حالت تدریجی در حرکت به سوی عذاب را سنت املاء می گویند.

جای خالی

۸. عام ترین سنت الهی سنت است.
۹. آمرزش برخی گناهان با توبه به سنت اشاره دارد.

پاسخنامه درس ۹

کوتاه پاسخ

۱. اول اینکه سنتهای الهی برای اقوام پیشین نیز بوده و دوم اینکه درستهای الهی تبدیل و تغییری وجود ندارد. (شهریور ۹۸)
۲. سنت امتحان، سنت جزای حتمی کارهای نیک و بد، سنت املاء و استدراج، سنت سبقت رحمت بر غضب. (اگر سنت توفیق الهی یا سنت امداد الهی که در ضمن درس به آنها اشاره شده است، نام برده شود نیز صحیح است. (شهریور ۹۸)
۳. شناخت سنت های الهی به ما کمک می کند رابطه خود را با خدا، خلق، خلقت و خود به درستی تنظیم کنیم. (دی ۹۸)

تشریحی

۴. در برابر دعوت انبیا مردم به دو دسته تقسیم می شوند: دسته ای به ندای حقیقت پاسخ مثبت می دهند و هدایت الهی را می پذیرند و دسته ای لجاجت می ورزند و در مقابل حق می ایستند. (شهریور ۹۸)
۵. زیرا هیچ چیز نزد خداوند مجهول نیست تا با آزمایش بخواهد آن را معلوم کند. (شهریور ۹۸)

نام کتاب: اصول عقاید (۳)

نام درس: سوالات آزمون نهایی درس (۹)

۶. ۱- اثبات امری به امتحان شونده (یا اتمام حجت بر بندگان) ۲- به فعلیت رسیدن استعداد های درونی با تحمل سختی ها و بلا

(دی ۹۸)

ها (یا رسیدن به کمال)

صحیح و غلط

۷. غلط (دی ۹۸)

جای خالی

۸. ع.ت: امتحان یا ابتلا (دی ۹۸)

۹. آ.ب: سبقت رحمت بر غضب (دی ۹۸)

نام کتاب: اصول عقاید (۳)
نام درس: سوالات آزمون نهایی درس (۱۰)

تشریحی

۱. با توجه به اینکه در آیات قران کریم ، صفت "حکیم" ۲۰ بار کنار صفت "علیم" قرار گرفته است ، میان علیم بودن خداوند و حکیم بودن خداوند چه ارتباطی وجود دارد؟
۲. امور شرّ به چند دسته تقسیم می شوند؟ هر کدام را مختصر تعریف کنید.
۳. امور شرّ به دو دسته تقسیم می شود آن دو را بنویسید.
۴. سه مورد از آثار و ثمرات رخداد امور شرور را بنویسید.

جای خالی

۵. هرگاه صدق یک صفت بر چیزی با در نظر گرفتن امر سوم و مقایسه این صفت با آن (امر سوم) مشروط باشد، آن صفت را می نامیم.
۶. اینکه خداوند، عالم قادر و خیر خواه مطلق است و نظام هستی را به بهترین وجه خلق کرده است، سبب شده که او را بدانیم.

کوتاه پاسخ

۷. چهار اثر از آثار و ثمرات امور شرّ را فقط نام ببرید.

تستی

۸. این که فاعل یک عمل از انجام کار های لغو و بیهوده خودداری کند و کار های او براساس اغراض معقول و موجهی باشد به کدام صفت اشاره دارد؟
- الف) علیم ب) حکیم ج) خبیر د) قدیر

پاسخنامه درس ۱۰

تشریحی

۱. حکیم همهٔ افعالش غرض و هدف دارد ، یعنی فعل حکیم بیهوده نیست ، و چون یکی از عوامل فعل غیر حکیمانه ، نبود علم است ، هر فاعل حکیمی دارای علم نیز هست . و چون افعال خداوند به طور مطلق حکیمانه است ، علم او نیز مطلق است و علیم می باشد. (شهریور ۹۸)
۲. امور شرّ به دو دسته تقسیم می شوند : ۱- اموری که خود واقعیتهای ندارند و از نبود کمالات ناشی می شوند. ۲- امور واقعی که باعث ایجاد نقصان ، کاستی و نیستی می شوند. (شهریور ۹۸)

نام کتاب: اصول عقاید (۳)
نام درس: سوالات آزمون نهایی درس (۱۰)

۳. ۱- اموری که خود واقعیتهی ندارند و از نبود کمالات ناشی می شوند. ۲- امور واقعی که باعث ایجاد نقصان، کاستی و نیستی می شوند. (دی ۹۸)

۴. ۱- شکوفا شدن استعدادها ۲- آزمون الهی ۳- دریافت پاداش الهی ۴- قدرشناسی نعمت های الهی ۵- هشدار و بیدارگری ۶- کفاره گناهان (دی ۹۸)

جای خالی

۵. نسبی (شهریور ۹۸)

۶. احسن الخالقین (شهریور ۹۸)

کوتاه پاسخ

۷. شکوفا شدن استعدادها، آزمون الهی، دریافت پاداش الهی، هشدار و بیدارگری، قدرشناسی نعمتهای الهی، کفاره خطا و گناهان (ذکر ۴ مورد کافی است) (شهریور ۹۸)

تستی

۸. گزینه «ب» (دی ۹۸)

نام کتاب: اصول عقاید (۳)
 نام درس: سوالات آزمون نهایی درس (۱۱)

جای خالی

۱. عدل در لغت به معنای و نقطه مقابل آن می باشد و در تعریف عدل گفته اند:

۲. در تقسیم بندی اقسام کلی عدل الهی، اینکه تکالیف الهی به اندازه وسع و طاقت ماست، مربوط می شود به عدل و اینکه ترتیب و نظام موجودات در جهان همانند هر می است که در رأس آن «واجب الوجود» و در قاعده آن، پایین ترین مرتبه هستی یعنی «عالم طبیعت» قرار گرفته، مربوط می شود به عدل

کوتاه پاسخ

۳. «عدلیه» به چه کسانی گفته می شود؟

۴. بر اساس حدیث امام علی (ع) که می فرمایند: «العدل یضع الامور مواضعها» عدل به چه معناست؟

تشریحی

۵. از میان اقسام عدل الهی «عدل جزایی» را توضیح دهید.

۶. منظور از «حسن و قبح ذاتی» و «حسن و قبح شرعی» چیست؟

۷. از طریق قاعده «حسن و قبح عقلی» عدل الهی را اثبات کنید.

۸. درد و رنج انسان های پاک چگونه با عدل الهی سازگار است؟

تستی

۹. حدیث «بالعدل قامت السماوات و الارض» به کدام یک از اقسام کلی عدل اشاره دارد؟

الف) عدل جزایی ب) عدل تشریحی ج) عدل تکوینی د) موارد الف و ب

پاسخنامه درس ۱۱

جای خالی

۱. برابری (مساوات) - جور و ستم - دادن حق به هر صاحب حقی (شهریور ۹۸)

۲. عدل تشریحی - عدل تکوینی (شهریور ۹۸)

کوتاه پاسخ

۳. مسلمانان در طول زمان های متوالی شیعه را " عدلیه " ، یعنی معتقد به عدل ، می شناختند. (شهریور ۹۸)

۴. قرار دادن هر چیزی در جای خود یا دادن حق به هر صاحب حقی (دی ۹۸)

نام کتاب: اصول عقاید (۳)
نام درس: سوالات آزمون نهایی درس (۱۱)

تشریحی

۵. خداوند در پاداش دادن به نیکو کاران براساس فضل خود عمل می کند و یک کار خوب را چندین برابر (متناسب با نیت عامل) پاداش می دهد اما در مجازات و کیفر گناهکارانی که توبه نکرده و به اصلاح کار بد خویش نپرداخته اند، یک گناه را دو گناه یا بیشتر حساب نمی کند. (شهریور ۹۸)
۶. اینکه عدل و ظلم به ترتیب در ذاتشان خوبی و بدی وجود دارد را "حسن و قبح ذاتی" گویند و اینکه عقل انسان این خوبی و بدی را تشخیص می دهد را "حسن و قبح عقلی" (شهریور ۹۸)
۷. براساس قاعده حسن و قبح عقلی عدل کاری پسندیده است و ظلم کاری است ناپسند خداوند از کار زشت و ناپسند منزه و پاک است کسانی که مرتکب ظلم می شوند ظلم آن ها ناشی از نقص آن ها مانند جهل یا نیاز است هیچ یک از این نقص ها جهل ها و نیازها در خداوند راه ندارد (اگر مفهوم را رسانده باشند نمره تعلق گیرد). (دی ۹۸)
۸. در بینش اسلامی هیچ رنجی بی حکمت نیست. درد و رنج انسان های پاک عوض هایی را در دنیا و آخرت به همراه دارد که موجب جبران ضرر ناشی از دردها و بیماری ها می شود و بسیار بیشتر از دردی است که آن ها را تحمل کرده اند. (دی ۹۸)

تستی

۹. گزینه «ج» (دی ۹۸)